

GAZETA LITERARĂ

Anul VIII nr. 47 (401) ORGAN SAPTĂMÎNAL AL UNIUNII SCRITORILOR DIN R.P.R. 8 pagini 50 bani

Prefață la fericirea lumii

U

istoric eveniment de im-
portanță mondială, tri-
bună a înțelepciunii col-
lective, de la înălțimea
cărreia și-au luat zborul
în lume cele mai îndrăz-
nete idei ale epocii, che-
mare înălțată la fericire
oameni, dezbate-
rele Congresului al două-
zeci și doilea al Partidului Comunist al
Uniunii Sovietice. Întâmplarea adesea
entuziastă a tuturor oamenilor de pe in-
tinsul planetei noastre, cetățeni ai unei
lumi, indivizibilă în speranțele ei.

Politică leninistă de pace a Uniunii
Sovietice, de o nealutată consecvență,
luptă titanică în slujba celor mai înalte
idealuri umaniste, încalzește inima fiecărui
locuitor al pământului, fiindcă
reprezintă propriile sale nădejdi și as-
pirările legitime spre un viitor de liniște,
construcție, bunăstare și încredere în
destinele zilei sale de mîine. Săptămîna
luni și miercuri vor răsună în lume
ecourile acestui congres, expresie a celei
mai puternice conștiințe din cîte a che-
mat vrednă condiția umană la pro-
gres, la depășirea prin efort a preisto-
riei omenești.

F în ordinea firăscă a istoriei ca
cele mai întinsele oficine ale imperia-
lismului să întîmpine Congresul cu un
sentiment nedismulmat de neputințioasă
furie și împotrivire. Imperialismul e im-
perialism, egal cu el însuși, ceea mai
retrogradă expresie, prădănică, război-
nică, inumană și primitivă a capitalis-
mului de cavarnă ce mai stărnă încă în
lume. Dezbaterile au demonstrat că în
direcția modificării substanței sale ul-
time și întine nu se nutrește nici o ilu-
zie. Umanitatea nu-și pierde însă
nădejde, fiindcă, o analiză temei-
nică, științifică, demonstrează că im-
perialismul nu e în epoca noastră sin-
gur pe planeta și nici în stare să-și
jocce caii după pofta inimii sale de
piatră și a unei minți intoxicate și ru-
tate. O treime din lume constituie o
forță capabilă să nu îngăduie pornirile
deliberate anti-umane ale imperialismului
și să pună o stavilă de netrecut în ca-
le izbucnirilor lui, cînd groțesc, cînd
ridicole, întotdeauna însă periculoase.
A nu ține seama de acest raport de
forțe, a vedea doar unul din taleretele
balanței, iată ce înseamnă să suferi de
miopie politică. Sigur de forța sa, con-
știent de răspunderea ce-i revine față
de familia țărilor socialiste creatoare
ale unei glorioase istorii umane, lagăr
socialist, necontenit insufletit de cele
mai înalte idealuri de pace, cheamă la
vigilență și la simț de răspundere im-

Aurel BARANGA

(Continuare în pag. 3)

OMUL DE MÎINE

M

arile tresăriri ale isto-
riei au fost, timp de
milenii, expresia desfă-
șurării de oși în răz-
boaie, tragicul seismo-
graf al jocului de-a
fara, de-a imperiul, de-a
regele, adică al acelor
acțiuni care înjoseau
ființa umană, o schilo-
deau în numele sfîntei proprietăți, al
jafului și robiei, trecînd-o de-a lungul
orînduirilor, prin condiția de sclav,
iobag, proletar. Adeverata istorie a
omenirii a fost inaugurată de
abia de către Revoluția Socialistă
din Octombrie, 1917 este anul um
al istoriei omului, al dreptății sociale,
cînd revoluția, în frunte cu Lenin,
călcînd în picioare odioasa lere a
exploatații, a proclamat legea domniei
poporului, în numele lumii noi, pe
care aveau să o făurească, pentru
intîia oară pe această planetă, mun-
citorii și țărani din marea Rusie,
conduși de Partidul Comunist.

În timpul a dat dreptate matrozilor
de pe „Aurora”, care au deschis cu
salve de tun poarta de aur a istoriei.
În timpul a dat dreptate poporului mar-
mal care a luit cu asalt Palatul de
Iarnă. Întimpul a dat dreptate gărzilor
roșii care au zdrobit contrarevoluția
albă. Întimpul a dat dreptate celor ce,
venii de pe fronturi, au slujit bă-
tălia pașnică a cîincinolelor, constru-
ind socialismul. Întimpul a dat dreptate
deplină lui Lenin.

În numele acestei dreptăți, acum,
în cel de-al 44-lea an de la prăbu-
șirea capitalismului rus — care este
și începutul prăbușirii inevitabile a
capitalismului mondial — am sărbă-
torit aniversarea Marii Revoluții So-
cialiste din Octombrie avînd în min-
te și inimile noastre imaginea mă-
reșiei în care cel de-al XXII-lea Con-
gres al Partidului Comunist a dez-
bătut și aprobat programul construcției
comunismului. În numele acestei
dreptăți, de la tribuna marelui con-
gres, a răsunit în lume, ca un mesaj
de victorie, cea mai generoasă și mai
cuprinzătoare lozină a tuturor tim-
purilor: „Totul pentru om, pentru bi-
nele omului!” Pentru prima oară în
istoria ei, umanitatea și îndreaptă
atenția, de la lumea fizică, la om,
la cultivarea omului, a spiritului său,
la promovarea genului îndrăznit
uman, așa cum au hotărît comu-
niștii.

Se spune că omul, ca ființă, se gî-
dește pe scara mărîmilor, la jumătatea
drumului dintre atom și stea. El pare
mare sau mic, după obiectele cu care
e comparat. În realitate, mărimea
sau micimea corpului nostru n-are
nici o importanță, deoarece ceea ce
e specific în noi n-are dimensiuni
fizice. Dimensiunile noastre adeverate
sînt de ordin moral, cele de ordin
conștiinței. Polivivim imaginii pe care
o dă despre omul viitorului programul
construcției comunismului, omul, a-

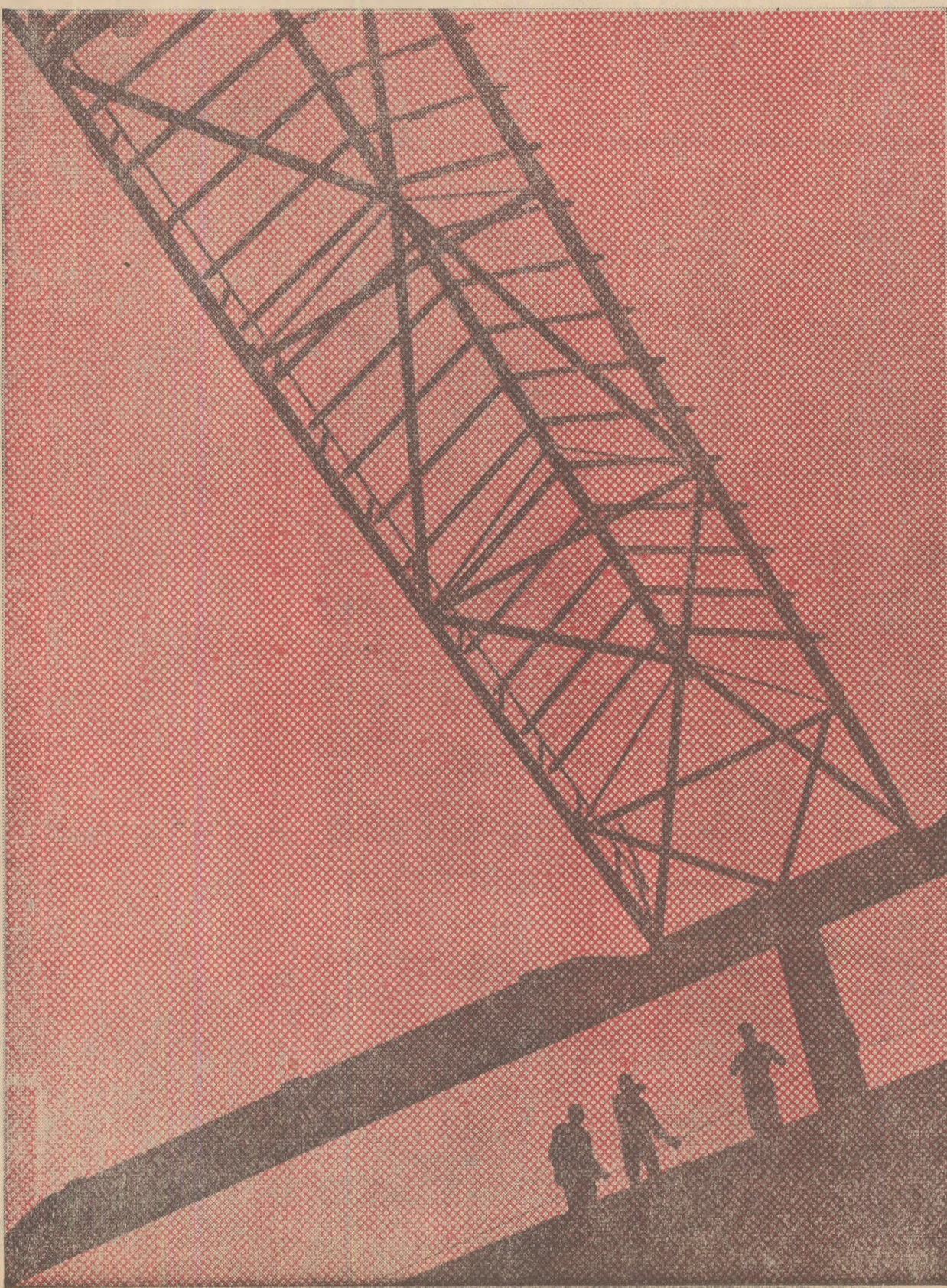
ceastă ființă atît de mult unilă de-a
lungul istoriei, devine neabătut de
indrăzneț, de puternic, de cult, de
înțelept, de bun, de frumos, devine
soarele universului. Vom fi și de acum
înainte adoratorii omului, subord-
nînd totul de pe suprafața acestui
pământ bucuriei și fericirii lui. Dez-
voltării multilaterale, armonioase a
personalității umane. „Criteriul liber-
tății și fericirii reale este orînduirea
socială care eliberează omul de sub
jugul exploatații, îi oferă drepturi
democratice largi, îi asigură posibili-
tăți de a trăi în condiții demne, îi
dă încredere în ziua de mîine, dez-
văluie aptitudinile și talentele lui in-
dividuale, îi întărește conștiința fan-
tului că muncește în folosul întregii
societăți” — a spus tovarășul Nikita
Sergheevici Hrușciov, în raportul de
activitate al C.C. al P.C.U.S., pre-
zentat la cel de-al XXII-lea Congres.
„O astfel de orînduire socială este
socialismul. Dintre toate valorile
create de orînduirea socialistă, valo-
rea cea mai mare este omul nou —
construcător activ al comunismului!”

În ce fel va trăi pe pămînt (și
pe alte planete), omul viitorului? După
normele „simple ale morălei și drep-
tății”, scrie în Manifestul Comunist
al epocii noastre. Va căpăta viață
principiul: fiecare pentru toți, toți
pentru unul! Respectul reciproc va
fi o lege, iar oamenii vor avea unul
față de altul o altitudine de „prieten,
tovarăș și frate”. Cinstea, sincerita-
tea, puritatea morăli, simplitatea, nu-
destia vor fi normele de conviețuire
ale întregii colectivități, statornicie
în viața obstească și personală. Mun-
ca nu va mai fi de mult o povară;
ea va deveni o creație, principal iz-
vor de bucurie, onoare, mîndrie. Va
fi o necesitate. Altitudinea față de
muncă va fi pentru toți oamenii prin-
cipalul criteriu etic. Conștiința acces-
tului viitor nu oleră un ineputabil in-
demn, simțul de plenitudine a vieții.

În Uniunea Sovietică, aceste prin-
cipii cuprinse în codul constructorului
comunismului devin, pe zi ce trece,
o realitate conștientă. Scriitorii, ale
căror cărți sînt, de fapt, relatarea
istoriei omului, nu trebuie să
ostenească în a cunoaște pe omul
viitorului, nu trebuie să ostenească
în a se pătrunde de virtuțile lui, in-
cît citigîndu-le, să înscrie chipul și
măreția acestui Om, cu o mare, pe
orbita marilor valori ale artei uni-
versale. Omul comunist, care pro-
clama pace, muncă, libertate, egal-
tate, fericire, este expresia plenară
a frumuseții și grandorii epocii
noastre. El este idealul estetic al ar-
tei contemporane, marea și viguroasă
ei personaj. Să-l slăvim prin mira-
culoasa forță a cuvîntului!

POP Simion

Reșița. Se ridică o nouă secție

Gînduri și mărturii

C

ăruiă dintre noi, la vreun
cap de drum, din drumurile
cite le-a bătut, nu i-a venit, cu
o fulgerare de meteor cite-un
gînd din cale-afară de ispititor.
Și n-ai apucat bine să te aplice
cașura mirificului gînd care
te-a bîntuit, că întocmai cum
ți-a apărut, ca și cum nici că
ar fi fost vreedată, s-a și des-
trămat și întorcîndu-se că un
abur în neantul uitării, dispare
fără de urmă, asemeni efeme-
ridelor care mor cu cea dintîi
a lor zi de zhor.

Se mai întîmplă însă și cite-
un gînd care se apropie cu pași
groaze naștite, că dîntîi mai
mult îi bîntuiești. După un timp
îi simți cum merge în pas cu
pasul tău, cum prietenos și se
alătură, că ajunge să te înso-
țească în toate drumurile și po-
păsurile, ca o prezentă caldă,
ca un zîmbet.

Ba de la o vreme, așa ajun-
ge ast gînd să te înalțe și să
sîi împărțitești și altora. Și
vine timpul cînd în chip fress
dar stăruitor, se cere să-și facă
adevărul său drum, fie in-
credințat hirtiei cea de vesnic
mărturie, fie vruneti urechi
prietene care să-ți poarte prin
niul grai din om în om.

Și cu acea înălțată proprie
gîndului și o intensitate
cară-ți împinzeste fruntea de
broboane, mereu alte laturi și

Mihail DAVIDOGLU

(Continuare în pag. 7)

PROZA și ACTUALITATEA

Orientarea tematică și eroul pozitiv

I

nteresul acut pentru fe-
nomenele social-politice,
ca o consecință a in-
sușirii unei concepții
înălțate asupra dez-
voltării societății, mar-
chează în mod esențial
fizionomia prozei con-
temporane. Căci învîță-
tura marxist-leninistă îi
ajută pe scriitorii să înțeleagă sensul
evenimentelor istoriei, să descopere
mobilurile prefacerilor electuate în
mentalitatea epocii. Trăim o perioadă
de adînci modificări în raporturile so-
ciale, determinate de lupta clasei
muncitoare pentru pace și socialism.
Cărtile care evocă rezistența comu-
niștilor în fața furiei fasciste, care
zgrăvesc anii de cucurie a puterii
politice și ai construcției socialiste
le întîmpinăm cu un sentiment de
solidaritate în altitudine.

În ultimii ani proza a cunoscut o
puternică dezvoltare. Marea număr
de romane apărute, diversitatea tem-
lor, a modurilor de expresie artistică,
explică prețuirea sporită a cititorilor
pentru acest gen. Faptul că nicodată
pînă acum nu s-au cerut și citit ro-
mane într-o măsură atît de mare, ca
și tirajele largi, edițiile succesive etc.,
despre o așa zisă „criză” a romanu-
lui în general, care ar fi devenit un
gen „demodat”, „depășit” etc. Con-
cluzia pe care noi o desprîndem este
aceea că în timp ce romanul decen-
tist, prin toate particularitățile sale
ideologice și artistice s-a depărtat de
viață, s-a izolat de cititori, romanul
nostru realist-socialist, inspirat din
viață, dezbătînd problemele reale ale
oamenilor, scris pentru mase largi,
își găsește o audiență tot mai vastă,
este mereu mai mult apreciat de
publicul larg. În opoziție cu esteticie-
nii burgheze, noi susținem deci că ro-
manul se află în plin avînt, și că
avîntul provine tocmai din caracterul
său profund social.

Considerăm că seria de cărți scri-
se și publicate în anii din urmă a
însemnat o etapă importantă în
orientarea prozei spre actualitate.
Se poate afirma că prozatorii
noștri, de la cei mai în vîrstă
și cu experiență — G. Călinescu
(„Scriinul negru”); Zaharia Stancu
(„Rădăcinile sînt amare”); Mihail Be-
niuc („Pe multe de cuțit”); Marin
Preda („Indrăzneala”); V. Em. Galaz
(„Bărăgan” vol. II); Eugen Barbu
(„Șoseaua Nordului”) ș.a. — pînă la
cei mai tineri — T. Mazilu, Al. Ivan
Ghilia, D. R. Popescu, N. Țic, Nico-
lae Velea, Vasile Rebreanu — au
căutat să situeze în centrul opereii lor
temele majore ale contemporaneității.
Cu fermitate, prozatorii s-au călăuzit
după îndemnul pe care partidul l-a
adresat: „Poporul care scriitorilor și
artiștilor opere care să înălțeze
esența fenomenelor social-istorice de-
scrise, să prezinte realitatea noastră
nouă în continuă dezvoltare, să

Versurile de mai jos celebrează memoria lui Arnaldo Socorro Sanchez, asasinat în ziua de 11 septembrie 1961, la Havana, de o bandă de contrarevoluționari.

EUGEN JEBELEANU

Lingă Arnaldo

Pe străzile Havanai, singlele tău
tînăr, fierbinte, tumultuos,
fraged, o floare de-oleandru
o floare smulsă,
însă nu cu rădăcini.
Ele-au rămas
pretutîndeni:
juțgere dibrînd în pușca ostașului,
cînteca-ale speranței pe buzele roșii ale
crepusculului

ce-amunță zorile;
fire de-otel incandescent
zămislînd milioane, de spade.

Calde sînt mîinile tale asprite de
muncă, Arnaldo,

un astru țî-e fruntea:
cum strălucete!
suață pentru copiii cu roșii berete,
copiii care te plîng
stringînd în brațele lor

trupul sonor al ghitarelor;
blînd pentru bătrîni ce descifrează
— acum prima oară —
un firmament scăpărător
de litere-ștele;
implacabilă
ca o pecetie de foc ce arde tenebrele cu
pliscuri ascunse...

Lingă florile tale de singe,
frunzele Stierrei Maestra,
lingă obrazul tău tîneresc,
umbrele mîngîietoare din Escambray —
și-alături de ele, o floare,
o floare cu cinci roșii petale:
de foc, de dragoste,
dibrînd de-o neînfrîntă speranță,
din munții cei mai înalți ai patriei
mele...

Havana, 12 septembrie 1961.

Pe patul puștilor

Pe patul puștilor împletite cu
trandafiri,

purtată fie-i memoria:
majestuoasă și simplă,
sub cortul stelelor.

Prin pieptul lui ciuruit de gloanțe,
iată, el, tînărul
ce n-a cunoscut decît munca,
ne lasă pe cei ce-am rămas

să vedem viitorul.

Cenușa, pămîntul
nu pot să-l nimicească.
El trece pe sub un arc de triumf
necunoscut de vreun rege:
unicele inimi
ale poporului.

Havana, 12 septembrie 1961.

Nu lingă moarte

Cine-ar putea spune că sînd lingă
tine —

stau lingă moarte?
Cînd simt cum pumnii mei capătă
puterea pietrei;
cînd singele meu curge mai mîndru;
cînd inima mea devine o flacără;
cînd vād mult mai bine acum, căci vād
și cu ochii tăi;
cînd genele mele acum sînt săgeți
îndreptate; spre acasini.

Nu! Nu stau lingă moarte.
Stau lingă tine și-aud
cum lacrimile picînd
nu vor să dispară, ci
— strălucitoare stele-trasoare —
se-adună, răzbuțitoare,
în cartusiera de-azur
a Revoluției.

15 septembrie 1961. La Punta Brava,
în drum spre Pinar del Rio.

Confruntare cu realitatea

În munca scriitorului se pun al de ei
o serie de probleme. În ce măsură este
el capabil să aprofundeze realitatea com-
plexă a vieții; ce anume reușește să
alucă la lumina din aceste adîncimi:
în ce măsură eroii pe care-i creează ating
înălțimea eroilor construiți socialismu-
lui, mobilizîndu-i în sensul depășirii
realizărilor de pînă acum. Iată o înlu-
țuire de probleme care vor fiurgn printre
cele mai de seamă preocupări ale apro-
piatăi Conferințe pe țară a Uniunii Scri-
torilor. Aplicînd decideratul componen-
tism bun drept punct de plecare realitatea
prezentată la un înalt nivel teoretic de
cître Congresul al III-lea al Partidului,
care, prin planul economic de 6 ani, a
tratat și contururile realității de mîine.
Realitatea construcției socialismului
determină orientarea muncii noastre
scriitoricești și tot ea constituie
termenul de comparație în aprecierea ni-
velului realizat de literatura noastră în
ultimii 4-5 ani, chiar în cazul cînd
punem în balanță, romane ce oglînde-
sc realitatea trecutului, cum ar fi „Pe mu-
che de cuțit” de Mihail Beniuc, „Sul-
stîlul” de Șemler Ferenc, „Intarerea
pescărușului” de Vladimir Colin sau
„Tezaurul Kristoflor” de Kovacs György.
Cu o deosebită atenție urmărește citi-
orii operele inspirate din cunoașterea
realității de astăzi. Voim nu numai să
cunoaștem și să interpretăm realitățile
noastre, ci — prin munca scriitoricească
— să contribuim la transformarea tor
sau, cu alte cuvinte, la realizarea
sarcinilor trasate la Congresul al
III-lea. Se pune însă întrebarea dacă
metodele noastre de muncă și felul nos-
tru de viață scriitoricească corespund
necesităților realizării acestui scop. Cu-
noașterea și interpretarea justă a reali-
tății noastre depinde primordial —
și în cazul muncii scriitoricești — de
temeinicia pregătirii teoretice marxist-
leniniste cu care abordăm această reali-
tate și cu care selecționăm elementele
ei. Este incontestabil că sub acest aspect,
ne-am maturizat cu toții, chiar dacă nu
fiecăre dintre noi a făcut-o într-o mă-
sură satisfăcătoare. Măsură în care pre-
gătirea noastră teoretică se exprimă prin
comportamentul eroilor eroii de noi,
prin prezentarea conștiinței lor, prin re-
velarea artistică a însușirilor lor morale
noi și prin sugerarea condițiilor sociale
în care acestea pot lua naștere — con-
științe o problemă aparte. Ea este în
funcție nu numai de pregătirea teoretică
și estetică a scriitorului, ci și de puterea
talentului său, ca și de căile de cunoaș-
tere a vieții adoptate, căci toate acestea
la un loc determină măsura în care el
se va apropia și se va pătrunde de
caracterul nou al oamenilor epocii no-
astre.

Acasta este cea mai înaltă încredere în
procesul abordării realității. Usor noi a-
junge la inginerii sau la savanți, în co-
lectivități sau la strănagari. Orietînd îl
poți vedea — exterior — pe fiecare din-
tr-inșii, ocupat cu munca lui, în poiz

NAGY István

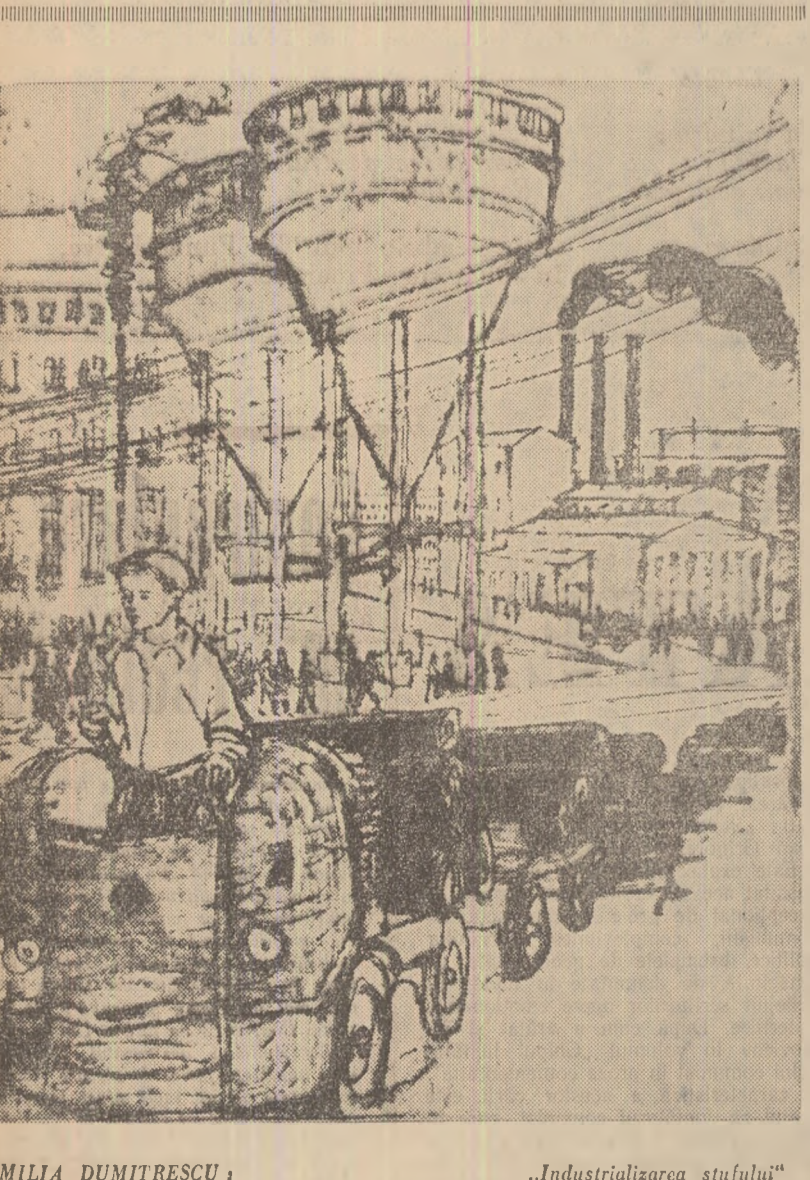
(Continuare în pag. 7)

IN ACEST NUMAR:

- Prozatorii despre critică și proză (pag. 3)
- Bătrînul — schiță de Vasile Rebreanu (pag. 4)
- Om cu bai — povestire de Romulus Zaharia (pag. 4)
- Manhattan — „Legaji-vă centurile de siguranță!” — Note de drum de Ioan Grigorescu (pag. 4-5)

Inovati in genul fix

M u voi reveni asupra discutiilor purtate in presa noastra in ceea ce priveste deosebirea dintre literaturile de gen si literatura de gen...

EMILIA DUMITRESCU: „Industrializarea stiului”

CRONICA

ra de mult necesara o asmenie culegere care sa puna in fata cititorului aspectele altor categorii diferite ale creatiei...

„aroma” a descoperit pe larg in toate simonizatiile violente, cercetata din toate unghiurile...

Galeria de personaje - respectiv de tate, - a fabulei traditionale, era mai mult sau mai putin limitata...

Mihail PETROVEANU

VASILE DOBRIAN (Din expozitia de la Galeriele de arta - Bd. Magheru)

O discutie care trebuie continuata

In cadrul discutiilor despre proza, destul de animate in ultima vreme, tipul de roman care a provocat, in mod mai vechi...

de PAUL GEORGESCU

slau, si tac, si pe urme cind pentru voi! Dar poezia n-ar putea exista fara clipa aceea...

MIRON RADU PARASCHIVESCU

Cele mai frumoase poezii

discutabil fiindcă de mult se știe că pot exista dezavergii morale și în elementar, dar vestitul Rîcă rămîne o sfilare a lasității burgheze...

„Azi am să vă spun un lucru foarte grav: am să vă vorbesc despre niște vorbe pe care oricine le spune de zece ori pe zi dar care-s toluși fără pereche pe lume...”

de Vasile ROLARU

zacadurii, cred că arta lui este evlende și dedusă din dorința de a surprinde sentimentul în starea lui de ingenuitate...

BĂTRINUL

Era atunci o vară călduroasă și în sat nimeni nu se mișca. Cîinii trăgeau la umbră, era ca o pustiere. Stăteam și eu la umbră, cu Doi la sută, cu el vorbeam tot timpul.

— Te-ai sculat și tu Doi la sută?

— Sculat.

— Și ce faci astăzi?

— Nu fac mare lucru, ce faci tu în țară?

VASILE REBREANU

— Păi, să ținem niște frunze, uite cum stau, după aia ne mai preumblăm.

Și Doi la sută venea cu mine, începam să ținem frunze la cîini, și cîind oboseam mai stăteam iară la umbră. Așa se ținea după mine, pînă seara. Cîind mă culcam, se culca și el, cîind mîncam, mîncă și Doi la sută, cîind mă duceam la vîcu, venea și Doi la sută. Dacă mă spălam, venea cu mine la fîntînă și se spăla și el; cîind mă rugam din nou să mă ducă la vîcu, se așeza în genunchi lângă mine și se ruga și el. Cîind îmi trăgeam nădragii pe mine, Doi la sută nu se lăsa mai

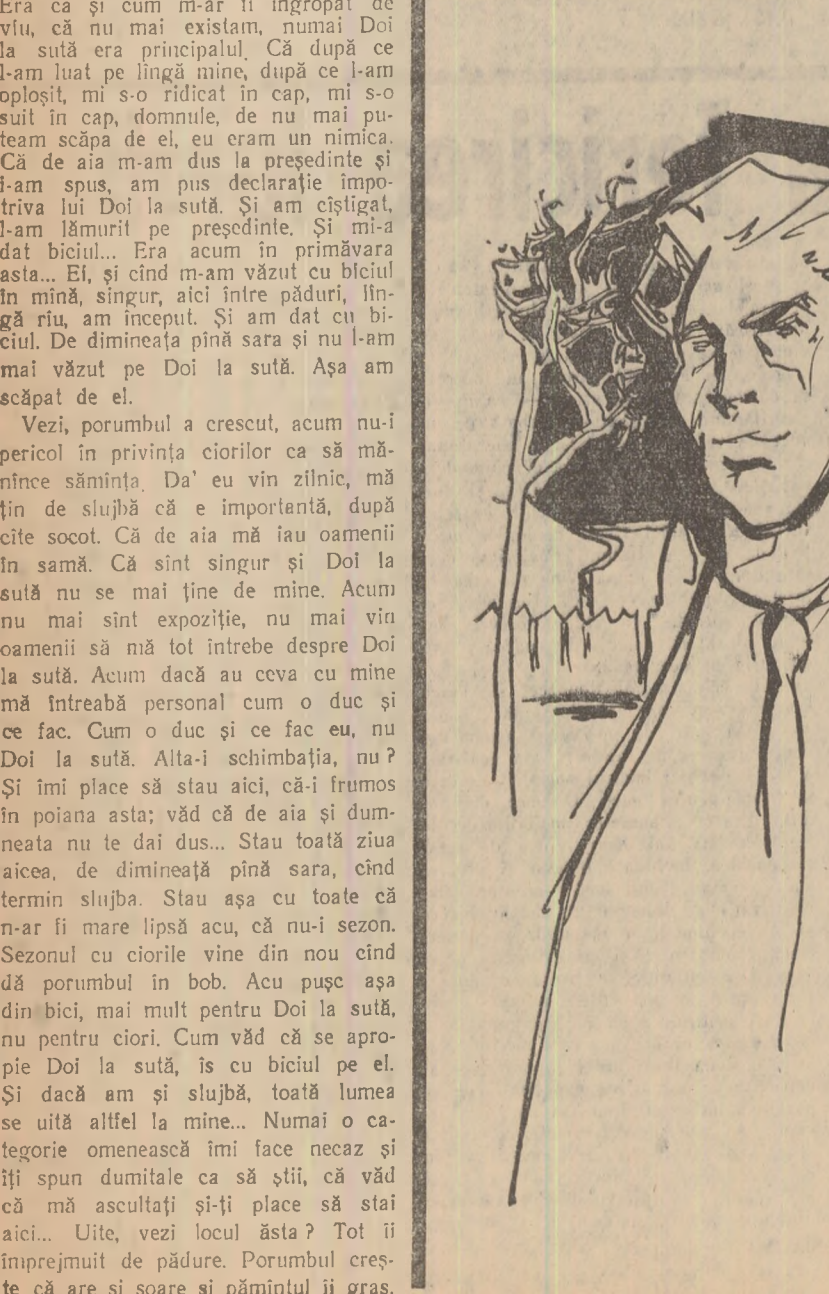
Desen de LIVIU POPA

prejos, nu vroia să umble în pielea goală și-și trăgea și el nădragii. Mi-am cumpărat pieptar, un pieptar frumos, cum nu s-o purtat în sat pînă atunci. Ce crezi, Doi la sută nu și-a cumpărat și el pieptar ca al meu?

Nu-ți spun ce păteam seara, după ce mă culcam; după ce mă vîram sub țol, venea Doi la sută lângă mine, stătea un timp așa, nemiscat, apoi nu-mi mai dădea pace, mă lua în brațe și mă strîngea de-mi scrijlia mîdularele. Nu mă lăsa să dorm, toată noaptea nu aveam liniște. Și-ami era rușine și mie, tovarășe, de Doi la sută. Nu-ți mai spun ce am ajuns un fel de expoziție, cum venea cineva străin, ori veneau cu experiența să facă nu știu ce schimburi de pe alte state, președintele îi trimitea și la mine. Se uitau așa cu experiența ca și cum ar fi fost vorbiți, mă întrebau numai de Doi la sută. Nu-ntrăbau de mine, eu ca și cum n-aș fi fost acolo. Numai pe Doi la sută îl luau în seamă.

Și de la o vreme nu aveam somn. Nu mai puteam dormi cu Doi la sută. Era ca și cum m-ar fi îngropat de viu, că nu mai existam, numai Doi la sută era principalul. Că după ce l-am luat pe lângă mine, după ce l-am opoșit, mi s-o ridicat în cap, mi s-o suit în cap, domnule, de nu mai puteam scăpa de el, eu eram un nimica. Că de aia m-am dus la președinte și l-am spus, am pus declarație împotriva lui Doi la sută. Și am câștigat, l-am lămurit pe președinte. Și mi-a dat bicicul... Era acum în primăvara asta... El, și cîind m-am văzut cu bicicul în mîni, singur, aici între păduri, îngrășat, am început. Și am dat cu bicicul. De dimineața pînă sara și nu l-am mai văzut pe Doi la sută. Așa am scăpat de el.

Vezi, porumbul a crescut, acum nu-i pericol în privința ciorilor ca să mă-nține sămînța. Da' eu vin zînic, mă țin de slujbă că e importantă, după cite socot. Că de aia mă iau oamenii în seamă. Că sint singur și Doi la sută nu se mai ține de mine. Acum nu mai sint expoziție, nu mai vin oamenii să mă întreb despre Doi la sută. Acum dacă au ceva cu mine mă întrebă personal cum o duc și ce fac. Cum o duc și ce fac eu, nu Doi la sută. Alta-i schimbălia, nu? Și îmi place să stau aici, că-i frumos în poiana asta; văd că de aia și dumneața nu te dai dus... Stau toată ziua aceea, de dimineață pînă sara, cîind termin slujbă. Stau așa cu toate că n-ar fi mare lipsă de aer, că nu-i sezon. Sezonul cu ciorile vine din nou cîind dă porumbul în bob. Acum pușca așa din bici, mai mult pentru Doi la sută, nu pentru ciorii. Cum văd că se apropie Doi la sută, is cu bicicul pe el. Și dacă am și slujbă, toată lumea se uită altfel la mine... Numai o categorie omenească îmi face necaz și îmi spun dumitale ca să știi, că văd că mă ascultă și-ți place să stai aici... Uite, vezi locul ăsta? Tot îi înprejmuit de pădure. Porumbul crește că are și soare și pămîntul îi gras.

imi face semn cu mîna și zice: la revedere, și se aruncă în apă.

Nu după mult vine altă fată. Asta nu mai vine așa, ca o moșideală. Era una frumoasă, că nici nu le mai știu pe astea mai tinere ale cui sint. Își scoate și ea cămașa, apoi rochia și goală, goluță se întoarce spre mine, îmi face și ea: la revedere și intră în apă... Se vede treaba că asta, a doua, a pîndit-o din pădure pe aia-laltă, să vadă ce face. Și după un timp mai vine una, apoi încă două. Și încă trei. Veneau pe rînd și acu nu se mai dădeau la marginea rîului să se dezbrace, se apropiau tot mai mult de mine, nerușinatele, și așa se dezbrăcau. Și intră și ele în apă...

După un timp, cîind ies din rîu, vin toate ale lingă mine, fără să-mi zică ceva, și stau așa să le văd. Stăteau să se usuce, și erau albe, ca zăburul... Acu să le vezi, că gîndesci că is de smooșă, așa s-or întregit. Că în fiecare zi, la amiază, vin aici și se scaldă. Acu așteaptă să plece dumneața, de aia nu vin... Vezi, ce necaz am eu, toată omenirea din sat mă respectă și îmi ia în seamă rangul, numai categoria asta nu mă lasă în pace, ca și cum aș fi un nimica. Da ce, eu nu-s om? Că de aia am vrut să scap și de Doi la sută, ca să se vadă că eu sint un om, și că am importanță, și ca să nu mă liu expoziție. Că dacă mă vezi bătrîn și uscat, crezi că-s de lemn? Atunci de ce categoria asta de omenire nu mă respectă, ce, eu is lemnul ăsta? Am și eu simțirea mea în mine.

Ilustrație la poezia lui Mihail Eminescu

OM CU BAI

Vinturătoarea stropșea spre înălțimi nori de praful Murășan, om scund, vinșos, cu fața pîrlită de soare, zvirlela cu lopata griul în gura mașinii. În lădoi se afla griul cit ar înclăpă în căni saci, iar sacii cu griul de sămînță vînturat, vreo săsprezece la număr, erau rînduși unul după altul.

Murășan era supărat. Toată după-masa a stat la vînturătoare. Părul îi era năclăit, gîtul, subsuoriile, nările, erau imbecite cu praful. Ar fi vrut să lase lucrul pentru a doua zi. Că doară mai sint zile. Și să facă o baie. Dar Simion nu-l dădea răgaz. Bine c-a ajuns soarele la asfințit! Bătrîn de s-o iutenească odă! Așa parca-i o pălălăie roșu ăsta al cerului. Și-i cald. Lingă vechia arie, mai încolo, Sometul își mină apele clipocind. Da' apa nu-i caldă, că-i primăvara încă.

Simion răsufia adine, din rîrunchi. Ii spuse șoptit:

— Nu mă înfîrta. Mai bine ne-om despărți aici... Cu tine în brigadă nu mai lucru!

Își întoarse fața de la Murășan. Avea o față lată cu cute prelungi și mari. Se pierdu în noaptea.

În sat îl căută pe Cremănuș, secretarul comunal. Îi află pe tarlalele ce le pregăteau de semănat, tocmai sus, spre Cont.

Simion răsufia adine, din rîrunchi. Ii spuse șoptit:

— Nu mă înfîrta. Mai bine ne-om despărți aici... Cu tine în brigadă nu mai lucru!

Își întoarse fața de la Murășan. Avea o față lată cu cute prelungi și mari. Se pierdu în noaptea.

În sat îl căută pe Cremănuș, secretarul comunal. Îi află pe tarlalele ce le pregăteau de semănat, tocmai sus, spre Cont.

Nimeni nu i-a spus lui Simion să ducă sacii în magazie. I-a luat singur, unul cite unul. Așa-i Simion. Te face de rușine. Ajungi să te crezi fără putere lingă el. Ajungi să crezi că numai pe el l-o făcut mine-sa de ispravă. Includat, Murășan sălta pe umel lînd, cel din urmă sac.

Simion ridică în dreptul ochilor o mină de griu din sac și o alta din dăclă. Priviște boabele roșcate și si-siie multumit.

— Hai, Murășene, om merge. Am gătat treaba, spuse Simion pîn de multumire.

Simion ridică în dreptul ochilor o mină de griu din sac și o alta din dăclă. Priviște boabele roșcate și si-siie multumit.

— Hai, Murășene, om merge. Am gătat treaba, spuse Simion pîn de multumire.

Simion ridică în dreptul ochilor o mină de griu din sac și o alta din dăclă. Priviște boabele roșcate și si-siie multumit.

— Hai, Murășene, om merge. Am gătat treaba, spuse Simion pîn de multumire.

Au tras vînturătoarea mai spre șopron. După asta s-au îndufundă în lăptărișul de la marginea șoselei, pe poalea ce ducea în sat. Trezind anume prin toate hîrtoapele și mușuroaiele de cîrtiță, Murășan se ferea de Simion. Ar fi vrut să-i spună ceva care să-l facă să turbeze de năduf, de dracl! Știa că Simion a fost de mult în mai multe rînduri la comitetul raional. Simion nu s-a dus. Nu era săpînă în care instructorul să nu-i amintească asta secretarului comunal, Gheorghe Cremănuș. Mai știa, e drept, că Simion a avut mult de lucru în ultimele săptămîni. Dreptă-tea, aici e de partea lui Simion. Im-

loc în noaptea.

Lumea de jos parcă arde. Prin spîrturile norilor, prin ceață și fum, într-o nesfîrșită orgie de neon, se văd vîlvătaie de lumină multicoloră scilpind ca lava aprinsă pe fundul unui crater de vulcan aburind. Sub noi se termină oceanul. Clătesc, imagine a apel care mușcă pămîntul, aici e complet răsturnată. Pămîntul mușcă din ocean cu o imensă gură ai cărei colți se înfig în negura apei.

Intr-un picaj vertiginos ne prăbușim din înălțimile frigului veșnic spre virocație de lumină din inima acestui vulcan clocotitor.

Jos, e New Yorkul. „Legăți-vă centurile de siguranță”, scrie cu litere luminoase pe carlinga avionului nostru, un „Boeing 707” care, cu douăsprezece ore în urmă a decolat din Franța luind la bordul său 180 de pasageri. Sub noi căldărea aceea de jeratec aprins se cască într-o efuorescență frenetică, lărgindu-se, întinzîndu-se, acoperind spațiul tot mai vaste pe măsură ce avionul nostru își micșorează distanța de pămînt. Opt mil de metri... șase mil... Acul altimetrelui se rotește grăbit de la stînga spre dreapta ca și cînd aparatul nostru a intrat brusc în raza de influență a unui irezistibil cîmp magnetic din care nu se mai poate smulge. Trei mil de metri... Două mil... O mie... Acum, de la sud spre nord, sub noi, se întinde o limbă de pămînt teoșoa, ca spînera unui arici care și-a încrustat în lungul acelor și în virful lor, pietre scilpitoare. E Manhattanul. În stînga și în dreapta lui, dincolo de fișile negre ale Hudsonului și East Riverului, ghiem prin puzderia de lumini contururile Brooklinului, Bronxului și ale New Jerseyului. Parcă vrînd să evite în ultima secundă o ciocnire cu colții de beton ai Manhattanului, avionul face o voltă de învăluire căutîndu-și febril un plan orizontal. În lunecarea aceasta, cu aplecări pe stînga și pe dreapta, peisajul solid de sub noi se clatină buimac, ca un decor de operetă mutat pe o scenă de carton.

Dar o dată orizontală găsită, lumea de dedesubt ne apare în toată vigoarea ei. Verticalele abrupte ale zgîrlite norilor țîșnesc din abis spre noi ca și cînd sutele de coloși s-ar întrece să ne atingă cu virfulurile lor. Ariciul de beton se întinde, se ridică în două picioare, înălțînd spre noi labe de lumină și piatră. Firmamentul e palid, îndepărtat, rece și mut ca ceva înțult, strălîn și neatrăgător. Acul altimetrelui se mișcă tot mai lent, reactoarele își domolesc vînetul apocaliptic ca în fața unei întîlniri decisive. Ne strîngem și mai bine centurile de siguranță.

...Nu, gestul acesta de securitate personală n-a avut aceeași vigoare cu douăsprezece ore în urmă la decolarea din Paris. A fost și mai relaxat cu alte zece ore mai în urmă, cînd „Taromul” nostru își lua zborul spre Bourget. Am privit lung, din elanul avionului, accelerat pe pista de decolare bucureșteană, Băneasa noastră îmbrăcată în culorile mijlociului de septembrie, cu cupola ei de sticlă floribată spre cer, cu peronul brodat de gazoane verzi și straturi de bombă, cu buchetul de oameni care se făcea tot mai mic, dar care tot mai insistenț ne flutura batiste albe. M-am întregat de multe ori după aceea, plecînd, ce imagine am luat cu mine. Aș fi vrut-o patetică, grandioasă, demnă de adjective alese, răsunătoare. A fost doar simplă, doar caldă, doar înăbușită de bălăile accelerate ale inimii învăluită brusc de un început precoce de nostalgie. Ochiul miopi ai mamei, încețoș și mai mult de lacrimile grele ale despărțirii, căuțînd prin aburul veșnic al privirilor oboșite ferestrele rotundă din peretele avionului unde prietenii îi spun că îmi văd chipul, floarea roșie rămasă în mîna soției, zburdălnicia copilului exaltat de spectacolul aeroportului, gesturile încurajatoare ale tovarășilor de muncă veniți să-și ia rămas bun... Apoi, din înălțimea crescîndă a voltei noastre spre apus, imaginea Bucureștiului care, în zborul avionului apare ca

Romulus Zaharia

o vorbă, și cu asta, gata! — Cu Murășan nu mai lucru în brigadă!

— Asta-i Da' ce al cu Murășan?!

— Cu Murășan nu mai lucru în brigadă!

— Mă, tu ești om cu bai!

Noaptea rece i-a învăluit, pe amîndouă. Simion se despărta stîngher. Gheorghe Cremănuș își frămînta mîntea tot întrebîndu-se ce-i cu Simion. Alungă din mîntea gîndurile urite, îndreptîndu-se la tarlale, la loturile experimentale. Dar Simion, cu încăpînarea lui îi stăruia mereu în mîntea.

— De încurcat nu te-oi incurca, nici pe dumneața, bade Cremănuș, nici organizația de bază. M-oi duce la ralon, n-ai dumneața grije, cîind m-oi simți pregătît să fac treaba asta. Numa' în opt a lui aprilie.

— Mă' pricepe, omule! Disciplina de partid... Cum le-ai pregătît pentru confirmare? Căcînd-o?...

Lui Bada Cremănuș i se păru că a înțins prea mult funia...

— Mă bate gîndul la raiu, mă Simioane. Nouă poți să ne spui dacă ai ceva pe suflet. Doară nu am votat pentru tine. Noi, comuniștii. Cui să spui, dacă nu nouă, că te cunoaștem pe toate fețele? Mă întreb: ce să ai? Tînăr ești, cîinstit ești, bun de muncă, și-o spun drept, puțîn ca tine! Atunci de ce nu vrei să mergi la confirmare?!

— Merg, da' numa-n opt.

— Mă omule, de-o lună te așteaptă, spuse secretarul apăsător, uitînd de hotărîrea de a-l lua cu binșorul. Și apoi am primit telefon. Hai, du-te mîine dimineață. Seara ești înopol... Ți-om strînge mîntea cu bucurie... Ne beștelec tovarășii că nu reușim să mobilizăm un om la chemarea comitetului raional...

— Merg, tovarășe Cremănuș, da' numa-n opt. Și să-ți mai spun încă

A doua zi, la tarla, a lui Cremănuș s-a dus drept la Simion:

— No, bătrîn de-aș fi și eu un om mai acătării. Aș fi înțeles de ce tot umblî după mine, bade Cremănuș. Da' așa?

— Ce tot spui, mă fecior?

— Văd că stai pe spîni de necieș, bade Apăi, uite de ce nu pot merge numa-n opt...

★

Seara, la sediul comitetului raional Gheorghe Cremănuș cheamă la telefon pe tovarășul Mărcuță, primul secretar raional.

— Da, tovarășe, prim! Aici îi Cremănuș. Ce-i cu Simion? Tocmal despre el vreau să te rog... Da, trebuia să meargă la confirmare... Dar mai amînă-l... pînă-n opt... Atunci o să vină sigur. Pe răspunderea mea... Ești de acord, tovarășe Mărcuță? De ce? Am să-ți spun, joi sint la ralon și-o să-ți arăt cum să treaba...

★

În opt a lui aprilie o zi frumoasă. Simion căta spre înaltul cerului albastru, își rolea privirile peste întînderi. Era soare și verdeață alaltă în mugur.

La primul secretar raional a fost introdus repede. Și-au strîns mîntea în tăcere. Primul secretar l-a pus cîteva întrebări privilegiate la statutul partidului, la care Simion a răspuns cu o voce înceată. Carnetul roșu de partid, Simion l-a luat în mîntea-mari și nu se descurca în buzunarul de la piept al hainelor noi, unde voia să și-l pună.

Primul îi spuse:

— Să porți sănătos costumul, tovarășe Man. E frumos. Chiar foarte frumos. Te-ai pregătît bine pentru clipa asta.

Ușa se închise în urma lui Simion Man.

Primul secretar rămase mult timp privînd în urma lui. Și se gîndea la Simion care n-a vrut să vie la confirmare decît atunci cînd costumul nu avea să fie gata. Iar asta s-a-n-tîmplat azi, în opt ale lui april...

NOTE

MANHATTAN - „LEGAȚI-VĂ

o grădină uriașă cu alei scilpind de albeața blocurilor, cu bulevarde îmbrăcate în schele, cu macarale-turn pe platforme superioare ale noilor cvartale, cu piețe albe, spațioase, în care simțim, pentru că îl avem în noi, freamătul unei vieți noi.

Am tăiat cerul țării peste Carpați, spre nord-vest, întrecîndu-ne cu ceilalți pasageri să recunoaștem locurile peste care trecem, am străbătut dincolo de înălțimea zborului păsărilor, pusta ungăr, apoi vîile verzi ale Tirolului, cu pămînturile albe de mîntușite în parcele am escaladat prin stratul rece de ozon Alpi Elvețieni cu lacurile lor glaciale, și, după opt ore de zbor și două escale scurte la Viena și Zürich, am aterizat lângă Paris, pe aeroportul Bourget. Grijiu la poliție franceză ne-a întîmpinat fără pînă și sare iar pentru transbordarea noastră la aeroportul Orly de unde trebuia să ne îmbarcăm pe bordul avionului pentru America, ne-a vîrit lace peste grămadă într-un autobuz bine incins la soare și, după un instructaj de itinerariu făcut cu severitate șoferului, ne-a expediat în ceaaltă parte a Parisului. Șoferul captivului nostru ambulant, un parizian mucealt, a uitat itinerariul prescriș de poliție, imediat după ieșirea din Porte d'Orléans, pe tot circuitul acesta de labirint n-a fost nimic întîmplător, firul Ariadnei se afla în mîntea șoferului nostru, brusc transformat în cel mai volubil ghid, fără ca să-l oblige sau să-l fi rugat cîteva s-o facă.

— Montmartre, domnilor... În virful lui, catedrala aceea albă e vestita Sacre Coeur, iar la picioarele ei cartierul boem al Parisului foarte căutat de turiștii yankei... Monumental erolor Rezistenței Franceze, cartierul lui Marat, cu piața în care se țîn mitingurile cu cea mai mare bătaie de cap pentru domnia aceia pe care ațl avut onoarea să-i cunoașteți la aeroport... Piața Bastillei, pe care de-sigur, o cunoașteți... Sena... Da, aceasta e Sena noastră, domnilor, ce să vă mai spun despre ea?...

Ne împunea la acest șofer francez mindria pentru Parisul său natal, ospitalitatea benevolă, și extraordinara stăpînire a volanului care îi permitea să se strecoare cu hardughia sa prin cele mai aglomerate străzi ale orașului, lăsîndu-i totuși mîna stîngă liberă, pentru a ne arăta din cîind în cîind locurile spre care să ne uităm.

Desen de TIA PELTZ

„Cu o zi mai devreme“

pre sfârșitul lunii februarie, comunistii de la furnalele Hunedorei au lansat o chemare: „Să realizăm planul de producție al fiecărei luni cu o zi mai devreme!“

fiel, dar care acum funcționa cu putere redusă, în așteptarea reparației capitalei. Chiroșca s-a îngrădat. Așadar, adio victorii! Așadar, peste câteva vreme, deocamdată celor patru colosi trebuia să stea deoparte, simplu spectacol al unei bătălii ce se vestea atât de pasionantă. Și totuși...

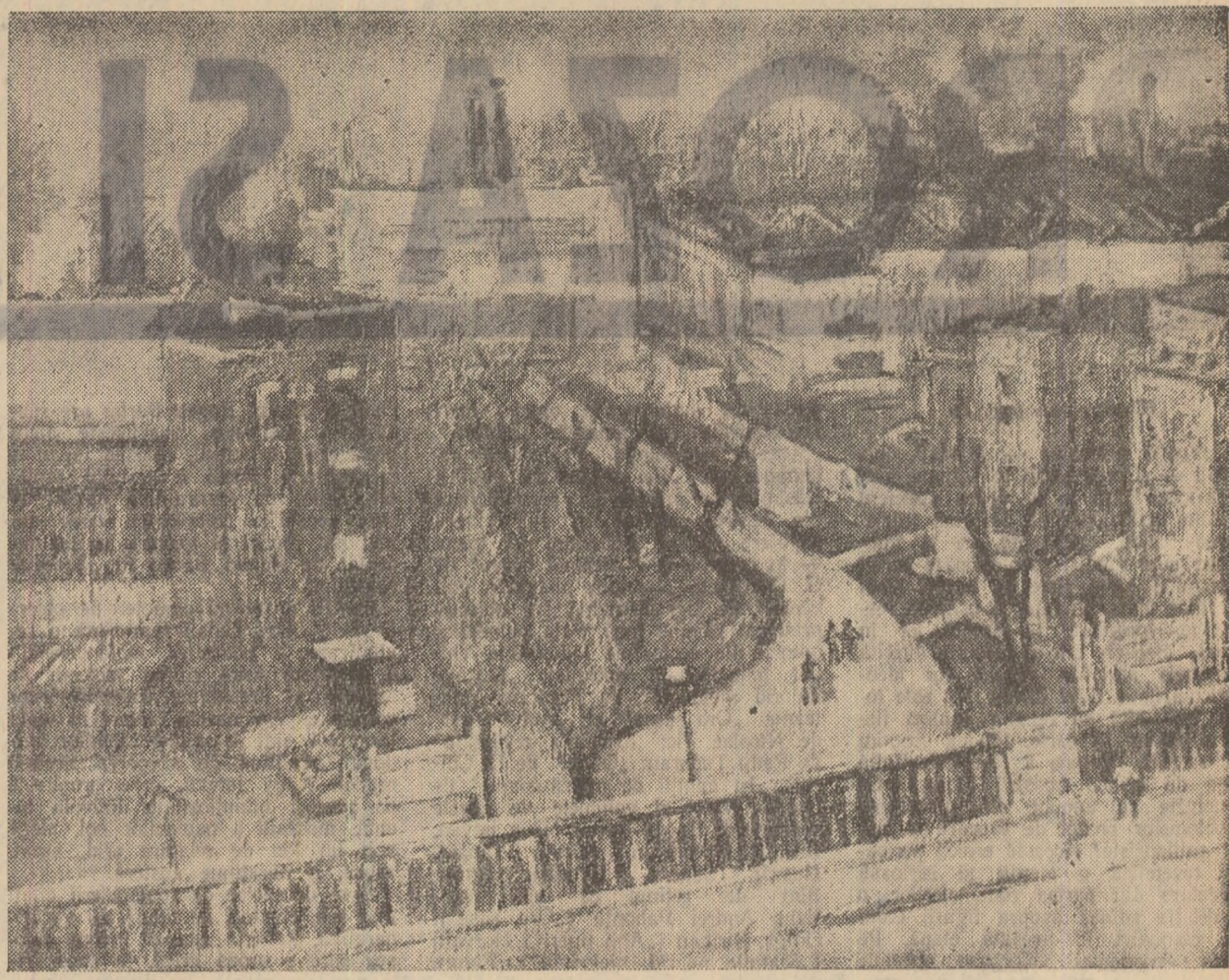
Hunedorei și furtii sute de tone de fontă. Cele trei furnale vibrău amplu sub cer, respirația lor era egală, mătaseuasă, puternică, reflexul marilor focuri colora cu întotdeauna, din aceleași unghiuri, dimineața de smalt a orașului, dar undeva, pe o platformă ascunsă privirilor, o mână de tineri lupțau vitejește cu furia demențială a gazelor. Se cerea o reparație fantastică: fiecare secundă trebuia jolosită din plin, fiecare secundă trebuia să marcheze un pas înainte, cel puțin unul. Tabla conductei se uscase. putea ceda în orice moment sub presiunea orărbă, și aerul ar fi năvălit îndărăt și prima știință, lăfându-se, a aparatului de sudat, i-ar fi cuprins pe îndrăznești într-o horă de fâcări. Cădroași pe conductă, echipași ca niște scafandri, cu măști și vestimente cauciucate, Hagea și băieții lui cu lupțul astfel citeva ore. Au izolat perforația cu plăci de azbest, purificând un pic aerul și îndepărțând (dar încă nu suprimând) primele hore de fâcări. Apoi, cu alte sfârșiri, au sudat „necetecul“ (o cutie confecționată din tablă de 10 mm, captusită cu sonă) și, în sfârșit, cu ultimele sfârșiri pe care și le mai puteau comanda, au coborât pe platformă.

CARNET HUNEDOREAN

Un nume: Ioan Chiroșca, Vechi muncitor, prezență totdeauna remarcabilă pe platforma furnalelor, cu umbrelul său umbrat de tînăr, în ciuda staturii robuste, masive, cu ochii săi mari — cînd verzi, cînd albaştri, în irizațiile de vâpă ale gurii cuprului — cu fața sa de culoarea coji de arbore, crescută din loc în loc de cîte dincl. „Cutele acestea — spunea un pictor care i-a făcut portretul — porcă amintesc de inșeși zbucumatele vîrste ale Hunedorei, ale istoriei ei...“ Chiroșca a suris. Nu-i chiar atât de bătrîn, dar a cunoscut bine, e drept, și Hunedorea trecutul, așa cum a cunoscut și zilele marilor ofensive pentru învîierarea „ceții de foc“ lăsată-n paragină de vechii stăpîni. Ioan Chiroșca este astăzi prim-topitor, grad important în ierarhia furnalelor. Despre succesele în muncă prin care a ajuns la demnitatea aceasta, s-ar putea scrie multe; dar, după cum se știe, uneori este de ajuns o singură împrejurare ca să-ți arate limpede omul, cu toate gândurile, frîmțămintele și aspirațiile lui. În ce-l privește pe Chiroșca (și nu numai pe el) împrejurarea aceasta a fost chemarea la întrecere din luna februarie.

Int-o dimineață, pe nepusă masă, alarmă... S-a perforat conducta colectoare a gazului brut la furnalele 1, 2, 3! O ordă abăstrie, rece, de zor. O neprevăzută alarmă... Și un grup de oameni peste care de aternia noastră, cînd e vorba de furnale, almează: anomali muncii la colosii de oțel și smotă — sudorii și lăcătușii echipei de întreținere.

Deasupra, furnalele vibrău amplu sub cer, respirația lor de titani era egală, mătaseuasă, puternică... Sute de tone de fontă reîntraseră — salvate — în arterele industriale ale țării... O victorie care a umit poate pe unii, dar asta numai în ce privește aspectul ei tehnic. Altminteri n-a fost pentru nimeni nici un miracol: odată ce lupța o porniseră comunistii!

MATILDA ULMU (Din Expoziția de la Galeria de artă, — Calea Victoriei) „Grivița Roșie“

Perspectivă

Culcat pe acest nalt promontoriu, Pe-al veacului nalt promontoriu, Ascult tu stihii, nu vînturi, Ci sufletul lumii uriaș.

Cîntînd despre pace...

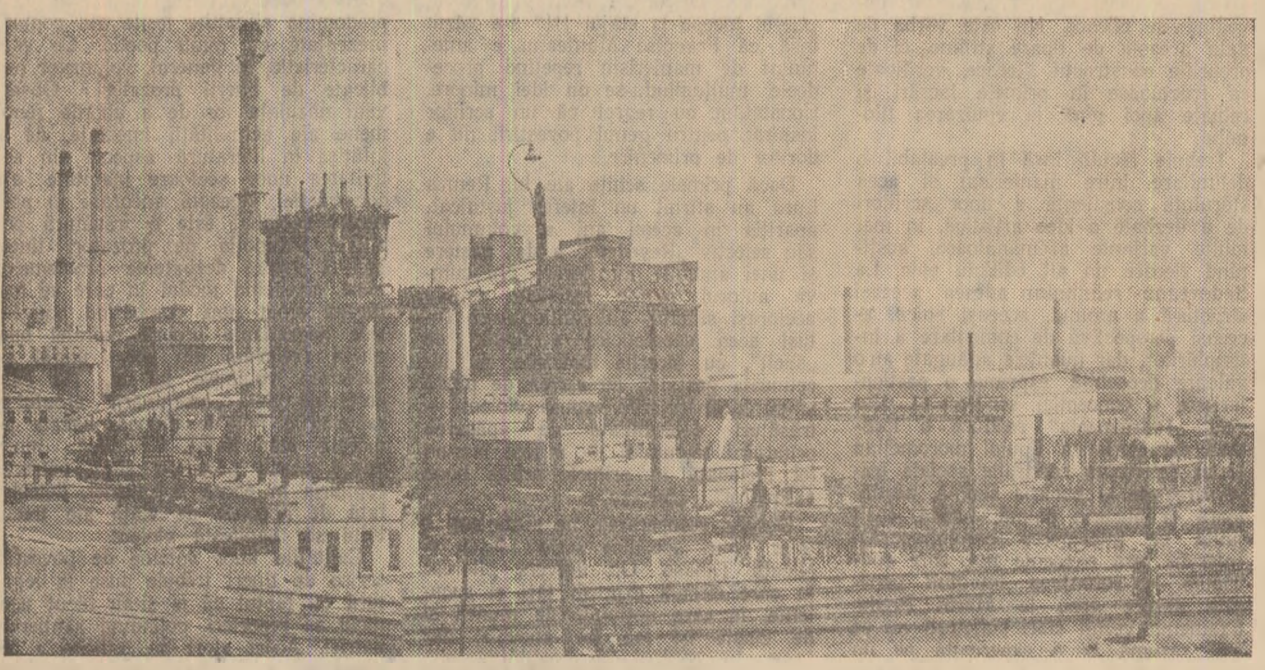
Unde de sticlă-ale riului Aleargă clipind albastre Prin cîmpile domoale Sau pe sub codrii împovărați de umbre și zvonuri antice.

Mișcare în sus...

Cerul se deșira în curcubeu repetate. Pe dunga lor, săgeata trupului, în sus, fiece vîrstă-și încorda tîind la jumătate arcul culorilor, supus.

Nimic nu se stînge

Nu se stînge fără de ecou, Nu, nimic din cîte sînt iubite. Sufletul zăpezilor topite Sus pe crengi va înflori din nou.

Combinatul siderurgic Hunedorea, — vedere parțială.

DE DRUM

CENTURILE DE SIGURANȚĂ

Înainte de a-și opri autobuzul în fața peronului de la Orly și de a-și aborda morma cu care trebuia să însoțească predarea noastră în mișle altui grup polișt care ne aștepta, s-a întors spre noi și, zîmbindu-ne cu toată fața, ne-a urtat „la revedere“ și „succes“.

ei înfipt, ca o luminare într-o colivă, un bec care, după cum ne asigură o stewardesă roșcovană, se aprinde imediat, la primul contact cu apa.

Identitate

Cu dinți de brazi, munții mușcă din cer. Eu fug de munți și munții mă cer.

Pașii

Pentru venirea mea pe pămînt, au rămas locuri destule. Fără uimire m-au primit. Ca pe-o vîrtelniță ziua își rostogolea amiaza.

Călătorii

Sînt corector de zi și corector de noapte. Sub cerul electric al candelaburului mare tai litere strîmbe, fac mii de semne albastre, dar fruntea mi-o ridic dintre pagini și șpalte,

PROZĂ SAU ACTUALITATEA

(Urmare din pag. 1)

in situatii defensive — arestati, torturati — si prea putin in actiune, alții aflăcează fără a se vedea suficienți...

desăfoară acțiunea în orașe mari (Rădăcinile sint amare, "Bariera", "Soasele Nordului", "Prăbușirea arhanghelilor", "Pe munte de cuțit")...

desăfoară acțiunea în orașe mari (Rădăcinile sint amare, "Bariera", "Soasele Nordului", "Prăbușirea arhanghelilor", "Pe munte de cuțit")...

Direcții de dezvoltare

Indrumarea de către partid a literaturii stimulează dezvoltarea aptitudinilor creatoare. Principialitatea ideologică îl ajută pe scriitor să-și aleagă forma sau stilul ficției...

Preocupată de analiza obiect, de demarcară profilurilor literare (înțelegându-se în care s-a evidențiat în ultima vreme) critica a trecut printr-o etapă de sinteză cu privire la direcțiile de dezvoltare artistică...

Oaie și ai săi, Eugen Barbu are răbdare, e melancolic, zugrăvește atent profecțiile suferinței, năzuie spre o reconstituire fidelă a traului prolept...

Luca etc. Trebuie să apreciem aceste cărți ca o etapă de dezvoltare, să vedem în deficiențele existente, pentru a asigura un nou avânt romanului...

Romanul-cronică

Înd o epocă se caracterizează prin ample deszăfoări de mase este firesc ca în proză neapărată să se evidențieze acest tumult al mulțimilor...

Luca etc. Trebuie să apreciem aceste cărți ca o etapă de dezvoltare, să vedem în deficiențele existente, pentru a asigura un nou avânt romanului...

Luca etc. Trebuie să apreciem aceste cărți ca o etapă de dezvoltare, să vedem în deficiențele existente, pentru a asigura un nou avânt romanului...

Traditie și spiritul epocii

Apocalips, Ghilia încerca să păsească în altă direcție, construind un roman de atmosferă în care importanțele evenimentelor din preajma insurecției...

Apocalips, Ghilia încerca să păsească în altă direcție, construind un roman de atmosferă în care importanțele evenimentelor din preajma insurecției...

Apocalips, Ghilia încerca să păsească în altă direcție, construind un roman de atmosferă în care importanțele evenimentelor din preajma insurecției...

Apocalips, Ghilia încerca să păsească în altă direcție, construind un roman de atmosferă în care importanțele evenimentelor din preajma insurecției...

Tineri prozatori

Bogza, Zaharia Stancu, Ion Marin Sadoveanu, celelalte promții literare care s-au succedat în decursul ultimilor decenii...

Bogza, Zaharia Stancu, Ion Marin Sadoveanu, celelalte promții literare care s-au succedat în decursul ultimilor decenii...

Dunărea revărsată" de Radu Tudoran. Scriitorul minimizează bine unele epice, are un stil antrenant, cu resurse de plasticitate...

Dunărea revărsată" de Radu Tudoran. Scriitorul minimizează bine unele epice, are un stil antrenant, cu resurse de plasticitate...

Originalitate sau manierism?

Este o menire a criticii să încurajeze căutările inovatoare sau să supună unei analize severe închiștarea, comoditatea, lipsa de aspirații în creația sa...

Este o menire a criticii să încurajeze căutările inovatoare sau să supună unei analize severe închiștarea, comoditatea, lipsa de aspirații în creația sa...

Este o menire a criticii să încurajeze căutările inovatoare sau să supună unei analize severe închiștarea, comoditatea, lipsa de aspirații în creația sa...

Este o menire a criticii să încurajeze căutările inovatoare sau să supună unei analize severe închiștarea, comoditatea, lipsa de aspirații în creația sa...

Este o menire a criticii să încurajeze căutările inovatoare sau să supună unei analize severe închiștarea, comoditatea, lipsa de aspirații în creația sa...

Este o menire a criticii să încurajeze căutările inovatoare sau să supună unei analize severe închiștarea, comoditatea, lipsa de aspirații în creația sa...

Este o menire a criticii să încurajeze căutările inovatoare sau să supună unei analize severe închiștarea, comoditatea, lipsa de aspirații în creația sa...

Este o menire a criticii să încurajeze căutările inovatoare sau să supună unei analize severe închiștarea, comoditatea, lipsa de aspirații în creația sa...

Este o menire a criticii să încurajeze căutările inovatoare sau să supună unei analize severe închiștarea, comoditatea, lipsa de aspirații în creația sa...

are o arie de deszăfoară mai largă și atențată la realism în diverse lucrări literare. Nu este ferit de aceste ispite de pildă Traian Coșovei...

are o arie de deszăfoară mai largă și atențată la realism în diverse lucrări literare. Nu este ferit de aceste ispite de pildă Traian Coșovei...

are o arie de deszăfoară mai largă și atențată la realism în diverse lucrări literare. Nu este ferit de aceste ispite de pildă Traian Coșovei...

are o arie de deszăfoară mai largă și atențată la realism în diverse lucrări literare. Nu este ferit de aceste ispite de pildă Traian Coșovei...

are o arie de deszăfoară mai largă și atențată la realism în diverse lucrări literare. Nu este ferit de aceste ispite de pildă Traian Coșovei...

are o arie de deszăfoară mai largă și atențată la realism în diverse lucrări literare. Nu este ferit de aceste ispite de pildă Traian Coșovei...

are o arie de deszăfoară mai largă și atențată la realism în diverse lucrări literare. Nu este ferit de aceste ispite de pildă Traian Coșovei...

are o arie de deszăfoară mai largă și atențată la realism în diverse lucrări literare. Nu este ferit de aceste ispite de pildă Traian Coșovei...

are o arie de deszăfoară mai largă și atențată la realism în diverse lucrări literare. Nu este ferit de aceste ispite de pildă Traian Coșovei...

are o arie de deszăfoară mai largă și atențată la realism în diverse lucrări literare. Nu este ferit de aceste ispite de pildă Traian Coșovei...

are o arie de deszăfoară mai largă și atențată la realism în diverse lucrări literare. Nu este ferit de aceste ispite de pildă Traian Coșovei...

Am menționat dintre tinerii scriitori pe Teodor Mazilu și, mai pe larg, pe Al. Ivan Ghilia în problema raportului tradiției-inovației. În ceea ce-l privește pe Teodor Mazilu reamintim că schițele sale satirice apoi romanul "Bariera" au suscitat comentarii prelungite...

Am menționat dintre tinerii scriitori pe Teodor Mazilu și, mai pe larg, pe Al. Ivan Ghilia în problema raportului tradiției-inovației. În ceea ce-l privește pe Teodor Mazilu reamintim că schițele sale satirice apoi romanul "Bariera" au suscitat comentarii prelungite...

Am menționat dintre tinerii scriitori pe Teodor Mazilu și, mai pe larg, pe Al. Ivan Ghilia în problema raportului tradiției-inovației. În ceea ce-l privește pe Teodor Mazilu reamintim că schițele sale satirice apoi romanul "Bariera" au suscitat comentarii prelungite...

Am menționat dintre tinerii scriitori pe Teodor Mazilu și, mai pe larg, pe Al. Ivan Ghilia în problema raportului tradiției-inovației. În ceea ce-l privește pe Teodor Mazilu reamintim că schițele sale satirice apoi romanul "Bariera" au suscitat comentarii prelungite...

Am menționat dintre tinerii scriitori pe Teodor Mazilu și, mai pe larg, pe Al. Ivan Ghilia în problema raportului tradiției-inovației. În ceea ce-l privește pe Teodor Mazilu reamintim că schițele sale satirice apoi romanul "Bariera" au suscitat comentarii prelungite...

Am menționat dintre tinerii scriitori pe Teodor Mazilu și, mai pe larg, pe Al. Ivan Ghilia în problema raportului tradiției-inovației. În ceea ce-l privește pe Teodor Mazilu reamintim că schițele sale satirice apoi romanul "Bariera" au suscitat comentarii prelungite...

Am menționat dintre tinerii scriitori pe Teodor Mazilu și, mai pe larg, pe Al. Ivan Ghilia în problema raportului tradiției-inovației. În ceea ce-l privește pe Teodor Mazilu reamintim că schițele sale satirice apoi romanul "Bariera" au suscitat comentarii prelungite...

Am menționat dintre tinerii scriitori pe Teodor Mazilu și, mai pe larg, pe Al. Ivan Ghilia în problema raportului tradiției-inovației. În ceea ce-l privește pe Teodor Mazilu reamintim că schițele sale satirice apoi romanul "Bariera" au suscitat comentarii prelungite...

Am menționat dintre tinerii scriitori pe Teodor Mazilu și, mai pe larg, pe Al. Ivan Ghilia în problema raportului tradiției-inovației. În ceea ce-l privește pe Teodor Mazilu reamintim că schițele sale satirice apoi romanul "Bariera" au suscitat comentarii prelungite...

Am menționat dintre tinerii scriitori pe Teodor Mazilu și, mai pe larg, pe Al. Ivan Ghilia în problema raportului tradiției-inovației. În ceea ce-l privește pe Teodor Mazilu reamintim că schițele sale satirice apoi romanul "Bariera" au suscitat comentarii prelungite...

Am menționat dintre tinerii scriitori pe Teodor Mazilu și, mai pe larg, pe Al. Ivan Ghilia în problema raportului tradiției-inovației. În ceea ce-l privește pe Teodor Mazilu reamintim că schițele sale satirice apoi romanul "Bariera" au suscitat comentarii prelungite...

Contemporaneitatea și problemele dramaturgiei noastre

(III)

efectarea artistică a realizării... cuprinderea actualității...

Înțeles, prezentul cunoaște prin viața... de figurile reprezentative ale noului...

În Raportul prezentat la Congresul al III-lea al P.M.R., tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a arătat cum...

Este evident că partinuta comunista a unei opere dramatice...

Deoarece în dramaturgie comentariul autorului este cuprins în replicile personajelor...

Instructiv nu se pare, de asemenea, și judecarea paralelă a două dintre tablourile comediei...

nale teatrului. Proiectul unei creații dramaturgice...

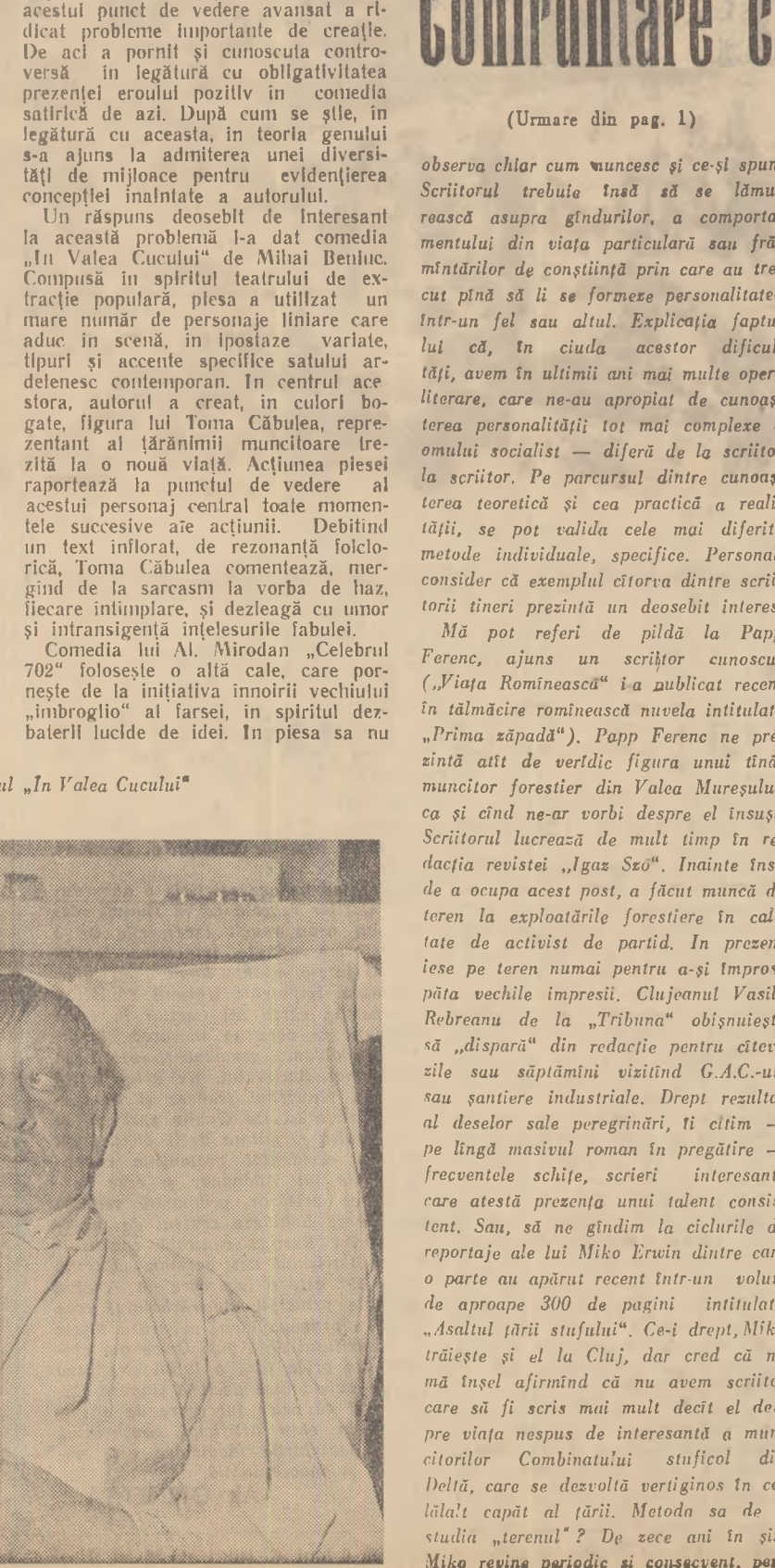
ce cite ori vine în discuție dezvoltarea dramaturgiei românești...

Continuarea și dezvoltarea liniei mari a dramaturgiei comice românești...

Comedia satirică nouă și-a modificat rîndul și, bazele speciei...

Prezența în comedie a unor obiective satirice...

Observația clară cum nu este un simplu actor, ci un dramaturg...

probabile, cu toleranță zimbatoasă, nu poate provoca decât confuzie și nedumerire...

Există eroi pozitivi („fata în albastru” este cel mult un semnal luminos...)...

Exigentele unora dintre criticii cu privire la obligațiile satirice...

Înfățișări vin să se adauge cuprinsul dinții, se adăunește, se amplifică...

Între timp, dar bănuiesc că acesta e starea poetului...

Si mintun stă și cîmpitule cu întinșur lor, și întinșur apelor...

De aceea și-acum, în plin echinox de toamnă...

Acosta-I și gîndul pe care-l trădește și care mi se înțepenește...

Între timp, dar bănuiesc că acesta e starea poetului...

și să limpezească întrebările pe care le ridică dezvoltarea...

Înțeles, prezentul cunoaște prin viața...

Este evident că partinuta comunista a unei opere dramatice...

Instructiv nu se pare, de asemenea, și judecarea paralelă...

Observația clară cum nu este un simplu actor, ci un dramaturg...

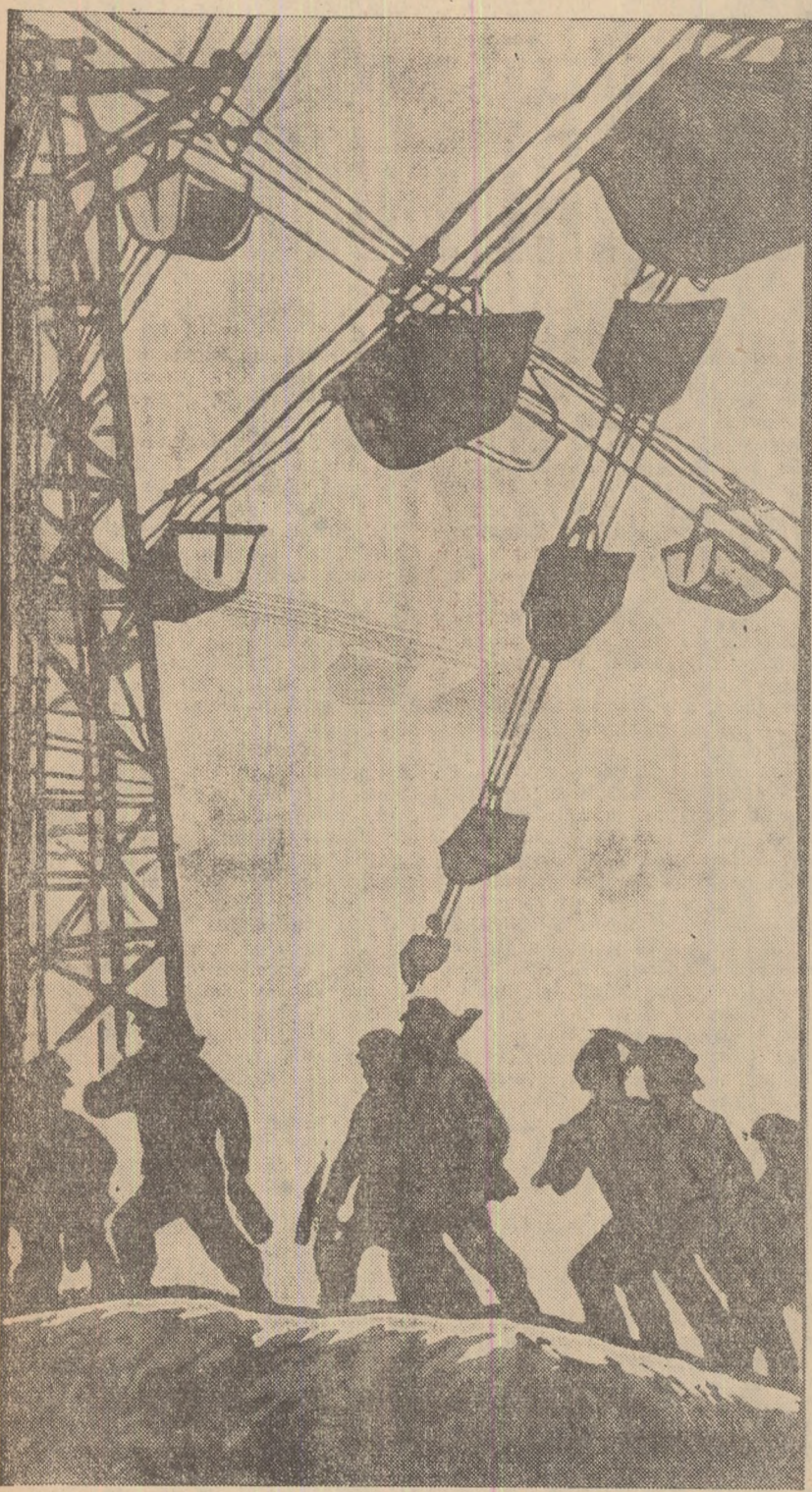
Exigentele unora dintre criticii cu privire la obligațiile satirice...

Înfățișări vin să se adauge cuprinsul dinții, se adăunește...

Între timp, dar bănuiesc că acesta e starea poetului...

Si mintun stă și cîmpitule cu întinșur lor, și întinșur apelor...

De aceea și-acum, în plin echinox de toamnă...

PROZA LUI FAULKNER

Revista „Inostrannaia Literatura” nr. 9 din 1961 publică articolul lui John Howard Lawson, cunoscut publicist progresist american și dedicat lui William Faulkner. Articolul începe prin a sublinia caracterul complex și contradictoriu al prozei acestuia. „Operele lui Faulkner, subliniază Lawson, reprezintă un aliaj de elemente extrem de eterogene. Nu îl poți numi realist în sensul unanim acceptat al cuvântului, căci paginile scrise în spiritul realismului alternează cu tablourile unor viziuni delirante și străni. El este proprie percepere extrem de nuanțată și în același timp contradictorie a realității sociale”. Precizând iz-

de JOHN HOWARD LAWSON

vorul opere lui Faulkner, criticul american scrie: „Deși Faulkner este numit scriitor «local», se pare înfrământat că opera sa se situează psihologic și geografic în jurul statului Mississippi (Sudul Americii), — în jurul natal în care se desfășoară acțiunea majorității romanelor sale și care capătă în ele numele fictiv de Yoknapatawha (de fapt Lafayette)... Faulkner înfățișează viața de aici cu o mare forță de pătrundere. Izvorul acesteia constă în dragostea scriitorului față de patrie, în îngrădirea sa pentru soarta ființelor natale”.

Căutând explicația marilor influențe exercitate de Faulkner asupra literaturii americane, Lawson o găsește în faptul că opera scriitorului este „expresia a două tendințe dominante în Apus — atenția deosebită acordată subconștientului... și pe de altă parte, convingerea înlimă a prozatorului american că viața e stăpânită și deosebită trebuie să aibă un sens înalt... Din punct de vedere al tehnicii scriitoricești, romanele lui Faulkner sînt în același timp haotice și închezate, reflectând eforturile chinuătoare ale autorului de a pătrunde în adâncurile trecutului, de a găsi intruchiparea artistică cea mai veridică pentru transpunerea propriei sale viziuni asupra trecutului, prezentului și chiar viitorului”.

În continuarea articolului, John Howard Lawson face o trecere în revistă a romanelor lui Faulkner („Zgomot și minie” — 1929; „Cînd mor eu” — 1930; „Lumină în august” — 1932), care reprezintă „prima și cea mai marcantă etapă în evoluția conștiinței sociale a lui Faulkner”. Descompunerea familiei Compson, (în „Zgomot și minie”) și destinele membrilor nu sînt înfățișate într-o mare măsură prin percepțiile unui cretin... „Dar Faulkner, precizează John Lawson, nu se poate limita la relatarea proceselor nebuloase din conștiința debilitatului... De aceea el introduce alți povestitori, realizînd astfel înfățișarea aceleiași realități din altele unghiuri. Acest procedeu de permutare a povestitorului constituie specificul lui Faulkner”. După 1940, precizează autorul articolului, „Faulkner recumpune vechiul tablou al vieții sociale din Yoknapatawha mai ales prin povestiri. Faulkner este un maestru al povestirii. El îmbracă grotescul și lanțosul într-o formă concisă, cu o imensă forță de sugestie. Povestirile lui Faulkner sînt expresia poziției unor personaje care migrează dintr-un volum în altul”.

În atenția atenției publicistului american se află însă analiza trilogiei lui Faulkner: „Cătușul” („The Hamlet”) — 1940, „Orașul” („The Town”) — 1940, „Vila” („Mansion”) — 1959. Pri-

Cunoașterea profundă a vieții

În „Literaturnaia Gazeta” din 2 noiembrie a.c. citim articolul lui Alezei Surkov, intitulat „Cu privire la problemele literaturii consacrat problemelor literaturii actuale, văzute în lumina lucrărilor celui de al XXII-lea Congres al P.C.U.S. „E greu deocamdată să scrie autorul — să cuprindă într-o imagine unică, generalizatoare, tot ceea ce s-a desfășurat timp de două săptămîni în fața sa, în zilele lucrărilor Congresului. Totuși de pe acum, este clar pentru fiecare dintre noi, că în sîrul congreselor partidului, Congresul al XXII-lea este pentru literatură și artă noastră de un interes deosebit. Niciind în preajma congreselor din ultimele decenii, nu s-a discutat atât de amplu în mii de adunări de partid și fără de partid, la toate conferințele de partid și în toate organele de presă, problemele privind rolul și importanța literaturii și artei în viața poporului, ca în preajma recentului congres. Mii și mii de oameni citim în Program, că „în lupta pentru victoria comunismului, munca ideologică devine un factor din ce în ce mai puternic”, ori că „arta va face ca munca să fie și mai însușită, viața mai frumoasă, ea îl va înobilă pe om”, s-au gândit la soarta literaturii și artei, s-au străduit să rezolve problemele care se pun în fața acestora. Ei s-au pătruns de însemnătatea literaturii și artei, mijloacele active și puternice în formarea personalității omului-cetățean

REVISTA prozei străine

al viitoarei societăți comuniste. (...) Problema legăturii literaturii cu viața — scrie mai departe autorul — nu poate fi redusă la simpla „dispersare” mecanică a cadrelor literaturii, către periferia frontului construcției comunismului. Dar nu trebuie uitat că fără o „întîmă”, o cunoaștere a vieții sociale și materiale, fără o „întîmă” înțelegere a vieții interioare a eroiului timpurii noastre, apelînd unilateral numai la datele „intuiției creatoare”, e puțin probabilă crearea unor opere cu adevărat mari, inspirate din contemporaneitate. Fiecare scriitor în felul său va rezolva problema modului în care va atinge cunoașterea adevărată a vieții. Dar colectivul este dator să stimuleze în conștiința fiecăruia, rezolvarea acestei probleme fundamentale”.

Referindu-se la discuțiile și dezbaterile literare sovietice care vor avea loc în lumina lucrărilor istoricului Congres, Alezei Surkov conchide: „Sfera viitoarelor discuții e distinct schițată în acele teze ale noului Program al Partidului, care se referă la artă și literatură. Iar dezbaterile trebuie să înceapă cu clarificarea țării legăturilor noastre cu viața poporului constructor al comunismului, trebuie să înceapă cu discutarea adevăratei uneltelor noastre artistice la sarcinile care ne stau înaintea”.

Adevăratul chip al lui Pitigrilli

Editora „Parenti” a publicat un interesant volum care dezvăluie adevăratul chip al scriitorului Pitigrilli, ca agent plătit al serviciilor de securitate fasciste. În numele lui Pitigrilli făurindu-se numele lui Carlo Levi, Alberto Moravia și al multor alți scriitori cu concepții antifasciste. În 1929 Pitigrilli a fost definitiv demascat ca provocator iar după căderea fascismului el s-a acuzat în Argentina unde și-a susținut treptat renumele de „bărbat” al cataloșului. În prezent în publicitate cîntăcior din Italia apar lucrări și recenzii entuziaste despre scrierile acestui provocator. Publicarea demontării lui Pitigrilli adresează politicește de presubdit că va contribui — scrie ziarul „L'Unita” — să împiedice revenirea lui pe arena vieții literare din Italia.

O FRUMOASĂ REALIZARE

La jumătatea acestui an a apărut la Budapesta o antologie a poeziei noastre, în format de buzunar, într-un tiraj de 6000 exemplare, pe o hirtie fină care a permis volumului, peste 600 pagini lipărie cu o literă de dimensiuni potrivite, să cuprindă nu numai puțin de 322 creații poetice românești. Lucrarea trebuie salutăată mai întîi în semnificația ei, fiindcă scama de aceste câteva cifre. Tirajul mare, numărul impresionant de pagini, bogăția sumarului și consistența și durată a poeziei românești în rîndurile cititorilor din R.P. Ungară care și vor putea face astfel o idee foarte cuprinzătoare asupra acestui sector al literaturii noastre. Dintre culegerile de acest fel din poezia noastră, aparute peste hotare, Antologia de față este cea mai cuprinzătoare, după cea de la Moscova, apărută acum trei ani. Semnificația ei e sporită de faptul că ea este alcătuită de un bun cunoscător al limbii și literaturii românești, criticul și istoricul literar Kopecki Bela, aparținînd generației mai tinere. Selectarea direct din limba română, prin cunoașterea valorilor ei poetice, a victorilor literaturii noastre ca și a poporului nostru a permis alcătuirii unei reprezentări adevărate sub raportul dezvoltării genului, al importanței fiecăreia din părți

în raport cu ansamblul poeziei cit și sub acela al tematicii, se înțelege al artei poetice. Mai mult decît atât, selecția a fost făcută și fiindu-se scama de gustul și preferințele cititorului maghiar, de ceea ce el vorbește lui mai mult. Și în sfîrșit, a permis confruntarea directă a sensului din românește cu acela al traducerii.

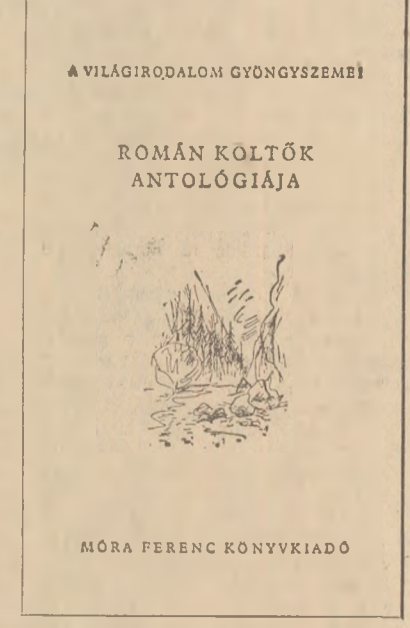
Antologia poeziei românești, Budapesta 1961

ficatia Antologiei, vom semnala încă două fapte: întîi, prezenta deosebită între traducătorii a unor poezi de cea mai mare valoare din R.P. Ungară, ca și a unor din frunzișul poeziei maghiare din țara noastră, în rîndul primilor sînt Jekely Zoltan, Dsida Jenő, Aprily Lajos, Garai Gabor, precum și a unor dintre poezii clasice maghiare ca Iosef Attila și Sallamon Erno; între ceilalți notăm pe Szezler Ferenc, Horvath Imre, Franyo Zoltan, Melusz Iosef, Kiss Jenő,

Szezely Janos, etc. Cu totul 42 de traducători din cele două țări, semnează textul maghiar fără îndoială de un nivel artistic înalt.

În al doilea rînd trebuie subliniat și faptul că Antologia apare în colecția de mare prestigiu intitulată „Floarea literaturii universale”, în care au mai fost publicate pînă acum antologii asemănătoare din poezia sovietică, din cea engleză, franceză, latină, precum și volume individuale ale unor scriitori ca Pușkin, Hugo, Goethe, Schiller, Nekrasov, La Fontaine, Shakespeare, Shelley, Tolstoi, Anatole France, Elinor, Burns, Gorki, Maiakovski etc., și urmază să apară în curînd culegeri din proza clasică rusă, din Heine și Mickiewicz. În conștiința cititorului maghiar, valorile poeziei noastre se vor înscrie firesc între cele universale integrîndu-se tezaurului general artistic al umanității.

Să mai adăugăm că valoarea științifică a lucrării este sporită de „cu-vîntul înainte” semnat de Kopecki Bela, de notele finale de prezentare succintă bibliografică a poeziilor pre-

Coperta Antologiei poeziei românești, apărută în R. P. Ungară.

zeii în Antologie, ca și a unor creații și noțiuni caracteristice folclorului, și, în sfîrșit, printr-un indice alfabetic al poezilor antologate. Un aparat științific minime, dar de mare utilitate, pentru ca volumul să folosească nu numai pentru simpla lectură, dar și cercetătorilor.

Sub toate raporturile, Antologia alcătuită de Kopecki Bela și editată de Editura „Mora Ferenc” în colecția „Floarea literaturii universale” este un succes — științific prin selectare și aparatul informativ, literar prin traducere, grafic prin prezentare, hirtie și tipar.

Mihai GAFIȚA

VLADISLAV PASKALEV (R.P. Bulgaria) „Hidrocentrala Kárdjali”

„Hidrocentrala Kárdjali”

„ZORII EREI COSMICE”

„Zorii erei cosmice” este o nouă carte închinată primului zbor al omului în cosmos. Lucrarea, care a fost editată în colaborare de Uniunea Ziaristilor din U.R.S.S. și Editura de Știință pentru Literatură și Artă din România, este o frumoasă sinteză de științific și literar, care prezintă în mod clar și accesibil, în limbajul științific și literar, problemele cosmice și rezolvarea acestora.

„Zorii erei cosmice” este o nouă carte închinată primului zbor al omului în cosmos. Lucrarea, care a fost editată în colaborare de Uniunea Ziaristilor din U.R.S.S. și Editura de Știință pentru Literatură și Artă din România, este o frumoasă sinteză de științific și literar, care prezintă în mod clar și accesibil, în limbajul științific și literar, problemele cosmice și rezolvarea acestora.

„Zorii erei cosmice” este o nouă carte închinată primului zbor al omului în cosmos. Lucrarea, care a fost editată în colaborare de Uniunea Ziaristilor din U.R.S.S. și Editura de Știință pentru Literatură și Artă din România, este o frumoasă sinteză de științific și literar, care prezintă în mod clar și accesibil, în limbajul științific și literar, problemele cosmice și rezolvarea acestora.

intregi în Europa răsăriteană, de distrugerea orașelor Coventry, Orfour, Lidice. Mergînd pe aceeași linie a absurdului, Cartier regretă că în timpul războiului n-au reușit încercările de a transforma alianța împotriva fascismului într-o alianță anglo-americanohiliteristă împotriva Uniunii Sovietice. Apariția cărții lui Cartier în acest moment în care se încearcă clarificarea problemei germane și rezolvarea problemei Berlinului, nu este lipsită de iluz. Guvernul francez și în special Generalul De Gaulle sprijină cu mai multă fermitate decît oricare alt guvern occidental pretențiile revanșiste ale lui Adenauer și cere „respingerea oricăror propuneri realiste menite să lichideze centrul de încordare din Europa centrală constituit de militarismul vest-german. „Europa celor 19” este o încercare de a salva egualele principii ale războiului rece și de a propaga ideea separării totale a Răsăritului de Apus. Orice on cîștit, din orice fără a lumii este bine că nu există însă decît o singură Europă, și că orice încercare de a împărți în chip artificial continentul după deosebiri ideologice este absurdă și inacceptabilă.

ra cu voluptate apele vieții internaționale. Persistînd în a considera viabilă această artificială Europă, Cartier caută să demonstreze capacitatea celor 19 state occidentale (implicit Spania franchistă și Portugalia fascistă), de a „rezista comunismului”. Purtat de vulturile anticomunismului pe care nașterea, e firesc ca domnul Cartier să acorde o deosebită atenție Germaniei militariste de ieri și de azi. După ce țara Germaniei hitleriste toate crimele, după ce trece cu buretele peste păcatele trecutului, Cartier binecuvîntează pe reprezentanții acestui trecut care în prezent acționează pentru un viitor fascist în Germania occidentală. Apărînd fără nici o rezervă Apusul, ael Apus anticomunist și războinic în care revanșismul și militarismul vest-german joacă rolul de vioră primă, „redactorul șef de la „Paris Match” deplînge cucerirea Berlinului în timpul războiului de către armata sovietică și distrugerile provocate după cum se știe de rezistența absurdă pe care Hitler a onus-o. El deplînge pierderea „bogăției unei metropole occidentale”, uitînd cu bună știință uriasele pagube provocate de hitleristi, de-a lungul întregii Europe, de distrugerea unor orașe și regiuni

Opinia artistică din Bulgaria consideră „Căderea abruptă” drept film bulgăresc cel mai bun al anului 1960. Filmul, profund actual, înfățișează viața unui grup de muncitori, evidențiind formarea caracterelor în procesul muncii, resoriturile psihologice și sociale ale comportamentului lor. Eroii înalțat ai filmului, brigadierul Damian este remarcabil interpretat de artistul Lubmir Kabakchiev.

AI. GIRNEAȚĂ